

ת"פ 25128/12/13 - מדינת ישראל - פרקליטות מחוז מרכז נגד פלוני

בית משפט לנוער בבית משפט השלום בפתח תקווה

ת"פ 25128-12-13 מדינת ישראל נ' פלוני

תיק חיצוני: 06/00009347/13

בפני המאשימה	כבוד השופטת שרון פ. הלוי
נגד הנאשם	מדינת ישראל - פרקליטות מחוז מרכז ע"י עו"ד נטלי חגי
	פלוני
	ע"י עו"ד אלי מסטרמן

החלטה

עותק מאושר לפרסום

בפניי בקשת ב"כ הנאשם לעיון חוזר בהחלטתי מיום 14.10.15, בה הוריתי על כינוס ועדת אבחון לפי חוק הסעד (טיפול במפגרים), תשכ"ט-1969, בעניינו של הנאשם (להלן - הקטין).

אתאר בקצרה את העובדות הצריכות לעניין:

1. בחודש דצמבר 2013 הוגש כנגד הקטין כתב אישום בגין עבירה של מעשה מגונה בקטינה, שטרם מלאו לה 14 שנים, וכן עבירה של איומים. במסגרת הליכי המעצר (מ"ת 25152-12-13) הופנה הקטין לוועדת אבחון, כדי לקבל חוות דעת האם הוא כשיר לעמוד לדין. לקטין נערך אבחון מקיף בחודש מאי 2014, ובו נמצא כי הוא סובל מ"הנמכה קוגניטיבית משמעותית". ביום 29.6.14 דנה ועדת האבחון (להלן: ועדת האבחון הראשונה) בממצאי האבחון וקבעה, כי הקטין מתפקד ברמה של פיגור שכלי קל, אך למרות זאת הוא כשיר לעמוד לדין. ועדת אבחון נוספת שהתכנסה בעניינו של הקטין באוקטובר 2014 (להלן: ועדת האבחון השנייה) לא עסקה בכשירותו לעמוד לדין אלא המליצה על שורת דרכי טיפול; בין היתר הומלץ על השמתו של הנער במסגרת חוץ ביתית, קבלת טיפול רגשי, מתן חינוך חברתי-מיני, ייעוץ פסיכיאטרי והדרכה הורית להורים.

2. בא כוחו של הקטין לא השלים עם קביעה זו של הוועדה, וביקש לערוך לקטין אבחון פסיכו דיאגנוסטי פרטי. אבחון כזה נערך במכון "טריאסט - שריג", ותוצאותיו הועברו לסניגור. לאחר קבלת ממצאי האבחון הצהיר ב"כ הקטין כי הוא מעוניין לנהל הליך הוכחות בשאלת כשירותו של הקטין לעמוד לדין. הוא ביקש לחקור את חברי ועדת האבחון ולשם כך נקבעו דיונים למועדים 27.4.15 ו 13.5.15. לאור העובדה כי העד המרכזי לא יכול היה להתייצב במועדים אלו נקבע תאריך דיון חדש -16.6.15. בטרם דיון זה פנו ב"כ הצדדים בבקשה מוסכמת להמיר את ישיבת ההוכחות לישיבת תזכורת ולהורות על כינוס מחדש של ועדת האבחון, כדי לבחון את ממצאי האבחון הפסיכו דיאגנוסטי הפרטי שנערך לנער. ביום 16.6.15 הסבירו ב"כ הצדדים את בקשתם, ובסופו של הדיון הוריתי על עריכת ועדת אבחון נוספת.

3. וועדת אבחון זו התכנסה ביום 10.8.15.(להלן: וועדת האבחון האחרונה).בחוות דעת מטעם ועדת האבחון האחרונה (שהועברה לעיוני ביום 15.10.15) נכתב, כי חברי הוועדה בחנו את האבחון הפרטי שנערך להקטין, ושמעו את דברי הסנגור לעניין "הדרך בה צפוי ההליך המשפטי להסתיים" - כלומר בדרכי טיפול. הם החליטו לתת משקל לנתונים אלו, ועל כן הגיעו למסקנה כי הקטין אינו כשיר לעמוד לדין.

4. בדיון אשר התקיים בפניי ביום 14.10.15 ביקשה ב"כ המאשימה להורות על עריכת ועדת אבחון חוזרת. לדבריה, למרות שיצרה קשר עם מזכירות הוועדה, היא לא זומנה לוועדת האבחון האחרונה ולא ניתנה לה הזדמנות לומר דבריה. לטענתה, הוועדה שמעה באופן חד-צדדי את דברי הסנגור והסתמכה על דבריו. השוני בין שתי חוות הדעת של ועדת האבחון הוא גדול, ובנסיבות אלו, יש לתת הזדמנות לב"כ המדינה להתייצב בפני הוועדה ולהביא בפניה ראיות אשר יש להן השלכה לעניין הכשירות לעמוד לדין. ב"כ הקטין התנגד לבקשה וטען, כי יש לשים סוף לכינוס הוועדות בעניינו של הקטין. לדבריו, פתוחה הדרך בפני הפרקליטות להביא חוות דעת סותרת במהלך הדיון בסוגיה, ולחילופין לחקור את מומחי וועדת האבחון. לאחר ששמעתי את הצדדים, החלטתי להורות על כינוס נוסף של הוועדה, אשר תזמן את באי כח הצדדים ותבחן מחדש את החלטתה, לאחר שאלו יטענו בפניה. דיון נוסף נקבע ליום 20.12.15

5. ביום 25.11.15 הגיש ב"כ הקטין 'בקשה לעיון חוזר' בהחלטתי לקיים וועדת אבחון נוספת.

בבקשה נטען כי אין לאפשר לנציג המאשימה לבוא בפני הוועדה, כפי שהוחלט. הסנגור הפנה לסעיף 19 ג ו-19 לחוק הסעד (טיפול במפגרים) התשכ"ט - 1969 (להלן: "חוק הסעד") וטען, כי תובע יכול לטעון בפני הוועדה רק כשהיא דנה בדרכי הטיפול, לאחר שנקבע כי הנאשם אינו כשיר לעמוד לדין מחמת ליקוי בכושרו הנפשי. הוועדה שעתידה להתכנס בעניינו של הקטין היא ועדה שתדון בשאלת כשירותו לעמוד לדין ולא בדרכי הטיפול, ולכן אין לב"כ המאשימה מעמד בה. הוא הוסיף וטען כי גם במקום בו מתאפשר לתובע להופיע בפני הוועדה, אין הדבר מקנה לו סמכות להציג בפני הוועדה ראיות שאינן חלק מההליך הפלילי המתקיים, ולא ראיות אשר נגבו בניגוד לסדרי הדין. הוועדה התכנסה מספר פעמים בעבר, נקבע כי הנאשם אינו כשיר לעמוד לדין, על כן בקשת המאשימה לקיים ועדה נוספת ולטעון בפניה מהווה ניסיון לא ראוי לערוך "מקצה שיפורים" בהחלטות הוועדה. כמו כן יש בכך עינוי דין עבור הקטין. מכל הנימוקים הללו עתר הסנגור לבטל את ההוראה לקיים דיון נוסף בוועדה, וביקש לקבוע דיון, בו יטענו הצדדים טענותיהם ביחס לחוות הדעת האחרונה שהוגשה.

6. ב"כ המאשימה מתנגדת לבקשת הסניגור. בתגובה אשר נסרקה לתיק בית משפט ביום 30.11.15, הזכירה הפרקליטה כי ישיבת ההוכחות בתיק זה בוטלה בשל הסכמת הצדדים לקיים ועדת אבחון נוספת, בה יופיעו ב"כ הצדדים ויטענו טענותיהם. היא גם ציינה כי הוועדה האחרונה התכנסה מבלי שנציג מטעם המאשימה זומן, בעוד ב"כ הנאשם דיבר בשם המדינה והצהיר על כוונת הפרקליטות בעניין שילובו של הקטין בהליך הטיפולי. המסקנות הסופיות של הוועדה האחרונה התבססו, בין היתר, על דברי הסניגור. הפרקליטה הסכימה לקיים דיון בבקשה אך ציינה כי ועדת האבחון אמורה להתכנס בעוד ימים ספורים.

7. בהחלטה מיום 3.12.15 ציינתי, כי דעתי אינה נוחה מכך שבקשת הסניגור הוגשה בשיהוי ניכר. היה ראוי להגישה הרבה קודם לכן, בייחוד כשהוועדה נקבעה ליום 6.12.15. למרות זאת, כדי למצות את זכות הטיעון, ובמידת הצורך גם את זכות הערעור - קבעתי דיון ליום 6.12.15.

8. בדיון מיום 6.12.15 חזר ב"כ הנאשם על טענותיו הכתובות, והוסיף כי טענת המאשימה לפיה הפנייה לוועדה היא הליך שהוסכם על ידי הצדדים כתחליף להוכחות, אינה נכונה כלל. מדובר בהליך חיצוני שמתנהל בפני ועדה שאינה ערכאה שיפוטית, ומהטעם הזה היעדרות נציג המאשימה מהוועדה אינה בעייתית. הוא ציין כי הוועדה היא זו שקובעת מי יופיע בפניה. לא טעות הובילה להעדר נציג המאשימה, אלא מדובר היה בצעד מכוון מטעם נציגי ועדת האבחון. עוד הוא ציין, כי בוועדות קודמות זומן נציג המאשימה, ואף נכח בהן, מה שמחזק את טענתו כי אין מדובר בטעות. הסניגור ציין כי לא עשה ניסיון ל"מחטף" או "הטעיה" בוועדה כפי שניסתה ב"כ המאשימה לרמוז בתגובתה. לדבריו, פתוחה הדרך בפני המאשימה לתקוף את החלטות הוועדה האחרונה על ידי חקירת נציג הוועדה בבית המשפט או על ידי הצגת חוות דעת נגדית.

לגבי הצגת ראיות ומסמכים בפני ועדת האבחון - ציין ב"כ הנאשם כי מדובר בקטין אשר ברור לכל כי הוא סובל מפיגור שכלי. החומר אותו מבקשת המאשימה להציג בפני ועדת האבחון הינו חומר חקירה שאינו קביל, שכן לא נגבה על פי החוק. אף אם המסמכים היו קבילים, הרי שאין מקום להציגם בפני הוועדה, שכן היא אינה ערכאה שיפוטית. בסיום דבריו הדגיש הסניגור כי טענתו בפני הוועדה האחרונה, כי התיק עתיד להסתיים בדרכי טיפול, אינה טענה חסרת בסיס וכן הוסיף, כי הנימוק המרכזי בגינו קבעה הוועדה האחרונה שהנאשם אינו כשיר לעמוד לדין הוא חוות הדעת של מכון "טריאסט-שריג" אותה הציג, ולא הערכתו לגבי עתיד התיק הפלילי.

9. ב"כ המאשימה ציינה, כי לא ברור לה מהו המקור החוקי להגשת הבקשה לעיון חוזר. לטעמה, על פי הוראות חוק הסעד הדרך לתקוף החלטות מסוג זה היא ערעור על פסק הדין הסופי. לגופו של עניין היא ציינה כי בעבר לא התנגד הסניגור להופעת נציג המאשימה בפני ועדת האבחון. הטענה כי אין לנציג המאשימה זכות טיעון בוועדה היא טענה חדשה, אשר לא נטענה בעבר: לא בבית המשפט ולא בוועדות האבחון הקודמות שהתכנסו, בהן, כאמור נכח נציג המאשימה. לדבריה, הופעת נציג המאשימה בוועדה מסוג זה, הינה צעד מקובל ונהוג. גם משיחה עם יועמ"ש משרד העבודה והרווחה, אשר אחראי על ועדות האבחון, מר אדי וייס, עלה כי הם תומכים בנוכחות נציג המאשימה בוועדות האבחון. המאשימה סבורה, כי אין זה הגיוני שרק הסניגור יוכל להופיע בפני ועדת האבחון ואילו התביעה תהיה מנועה מכך. הדבר לא מתיישב עם אופיו של ההליך הפלילי, בו יש איזון בין שני הצדדים. כמו כן לא הגיוני כי תובע יוכל להופיע בוועדה לקביעת דרכי טיפול בעניינו של מפגר, אך לא יוכל להופיע בוועדה הדנה בשאלת כשירותו

לעמוד לדין, שזהו לב ליבו של ההליך השיפוטי. התובעת הפנתה לס' 6 לחוק הסעד, לפיו הוועדה רשאית לזמן אנשים שיש להם ידיעות הנוגעות למפגר ולהציג להם שאלות. כך שסביר כי נציג המאשימה, אשר יש לו מידע על המפגר, יוזמן לוועדה. בעניינינו, בית המשפט הורה לוועדה לבחון שוב את חוות דעתה ביחס לאבחון החדש שנערך לקטין, וכפי שרשאי היה בית המשפט להורות לוועדה להתכנס, רשאי הוא להורות לה לזמן את נציג הפרקליטות.

לגבי קבילות המסמכים שברצון המאשימה להציג לוועדה - לטענת הפרקליטה, אין המדובר בשאלה של קבילות אלא בשאלה של משקל. לחברי הוועדה, אשר הינה ועדה מקצועית, יש שיקול דעת לקרוא ולעיין בחומר הכתוב ולתת לו משקל לפי הכלים המקצועיים העומדים לרשותם.

הפרקליטה חזרה והדגישה את נימוקי החלטתה של הוועדה האחרונה: אחד מהם הוא האבחון שהוצג מטעם הסיגור. השני, טיעוני הסנגור, והנימוק השלישי, הצהרת הסנגור כי הפרקליטות רואה עין בעין עמו את תוצאות ההליך המשפטי בדבר דרכי טיפול. בנסיבות אלו, טענת ב"כ הקטין כי הנימוק העיקרי לשינוי בהחלטת הוועדה הוא האבחון, היא טענה לא נכונה. בסיום דבריה, ציינה הפרקליטה כי לטעמה, הגשת האבחון מטעם הקטין היא פתח להגשת מסמכים נוספים מטעם המאשימה.

לאחר ששקלתי את טענות הצדדים, אני סבורה כי דין הבקשה לעיין חוזר - להידחות. אלו נימוקי:

10. בדיון מיום 16.6.15 הצהירו ב"כ הצדדים, כי הגיעו להסכמה, לפיה דיון ההוכחות יבוטל כדי שוועדת אבחון בענייניו של הקטין תידרש שוב לענייניו של הקטין, בהתייחס לאבחון פסיכו-דיאגנוסטי שביצע באופן פרטי. הרציונל שהציגו הצדדים הוא, כי עדיף שיוצגו לוועדה שאלות הבהרה בטרם עדותם בבית משפט. במסגרת הסכמה זו ביקשה ב"כ המאשימה לבוא בפני וועדת האבחון, אך למרות שפנתה וביקשה שתוזמן, הדבר לא נעשה. אותו רציונל שהנחה את הצדדים בהסכמתם לקיום ועדה נוספת רלוונטי גם היום, ובמיוחד כשהובהר כי חוות הדעת העדכנית של ועדת האבחון האחרונה מבוססת בעיקר על דברי הסנגור ועל האבחון שהציג. לא ניתן להתעלם מכך שבהתכנסות האחרונה של ועדת האבחון התקבלו מסקנות שונות לחלוטין ממסקנות הוועדה הראשונה. הצורה בה מנוסחות מסקנות הוועדה בהחלט מעלה חשש, כי התקבלו מסקנות על סמך דברי הסיגור אשר דיבר בשם המאשימה - שלא בהסכמתה.

אציין, כי בדיון מיום 14.10.15 לא העלה הסנגור ולו בדל טענה בדבר העדר זכות טיעון של ב"כ המאשימה בפני הוועדה. טענה זו גם לא הועלתה בוועדה הראשונה שנערכה בעניין הקטין, בה נכח נציג המאשימה. התובעת אף הצהירה לפרוטוקול כי ב"כ הצדדים הסכימו שתתקיים ועדה חוזרת בנוכחותם. נראה כי ההתנגדות לקיום ועדה נוספת בהשתתפות נציג המאשימה באה בשלב בו הסיגור אינו מעוניין שתכונס ועדה נוספת, שכן הוא מרוצה ממסקנות הוועדה האחרונה.

11. על פי סעיף 19ב לחוק הסעד, אם בית משפט מצא כי נאשם אינו מסוגל לעמוד לדין בשל ליקוי בכושרו השכלי יורה על שליחתו לוועדת אבחון, כדי שתחליט על דרכי הטיפול בו.

וזהו נוסח הסעיף:

19ב. טיפול בנאשם לוקה בשכלו או שאינו בר עונשין
הועמד אדם לדין פלילי ובית המשפט מצא, אם על פי ראיות שהובאו לפניו מטעם אחד מבעלי הדין ואם על פי ראיות שהובאו לפניו ביזמתו שלו, אחת מאלה:
(1) שהנאשם אינו מסוגל לעמוד לדין מחמת ליקוי בכשרו השכלי;
(2) שהנאשם עשה את מעשה העבירה שהואשם בו, אך מחמת ליקוי בכשרו השכלי בשעת מעשה אין הוא בר עונשין,
יצווה בית המשפט שהנאשם יובא לפני ועדת האבחון כדי שתחליט על דרכי הטיפול בו, ויחולו הוראות חוק זה בשינויים המחוייבים.

עינינו הרואות, כי אין בסעיף 19ב' הוראה ספציפית לגבי שליחת הנאשם הלקוי בשכלו לוועדת אבחון כדי לקבוע אם הוא כשיר לעמוד לדין. סעיף 19ב' מנוסח בצורה המכוונת לקביעת דרכי הטיפול בנאשם הלוקה בשכלו. אך ברור ממנו כי תחילה יש לקבוע שאותו נאשם אינו כשיר לעמוד לדין או אינו אחראי למעשיו, בשל ליקוי בכשרו השכלי.

כדי לסייע לבית המשפט בהחלטות החשובות המפורטות בסעיף 19 ב' הנ"ל, ניתנה לבית המשפט אפשרות לשלוח נאשם לוועדה. אפשרות זו מופיעה בסעיף 19ה' לחוק הסעד. הסעיף מעניק סמכות רחבה לבית המשפט, לשלוח נאשם לוועדת האבחון במספר מצבים:

19ה. הוראות בדיקה
כדי לאפשר לבית המשפט להכריע אם יש מקום ליתן צו לפי סעיפים 19א עד 19ד, רשאי הוא להורות, לפי בקשת בעל דין או מיזמתו שלו, שהאדם יובא לפני ועדת האבחון כדי שתיתן חוות דעתה על מצבו.

סעיף 19 ה' נוקט בלשון "רשאי" ולא "חייב". חוק הסעד אינו מחייב את בית המשפט לקבל חוות דעת של ועדת האבחון כדי להכריע האם נאשם הוא לקוי בשכלו בצורה אשר אינה מאפשרת העמדתו לדין. בית המשפט רשאי להיעזר בחוות דעת כזו. למעשה, הוראה זו משתלבת עם הוראת ס' 19 ב', לפיו בית המשפט אמור למצוא האם נאשם לקוי בשכלו על פי ראיות שהובאו ביוזמת הצדדים או ביוזמתו שלו.

בפועל, הפרקטיקה הנוהגת היא לשלוח נאשם לוועדת האבחון מיד כשמתעורר חשש שהוא לקוי בשכלו, כדי לקבל חוות דעת האם הוא כשיר לעמוד לדין במצבו זה, והאם היה אחראי למעשיו בעת ביצוע העבירות המיוחסות לו.

12. בסעיף 19 ו' מוסדר מעמדו של התובע. וזהו לשון הסעיף:

19ו. מעמד תובע
בהליכים לפני ועדת אבחון לפי סעיפים 19 ב או 19 ג רשאי תובע להשמיע דברו לפי סעיף 7 ולערור לפי סעיף 8 על ההחלטה.
כדי להשלים את התמונה אציין, כי סעיף 19ג' מתייחס לנאשם שכבר הורשע, ובית המשפט מצא כי יש ליקוי

בשכלו - גם אז, רשאי בית המשפט, לצוות כי הנאשם יובא בפני ועדת האבחון כדי שתחליט על דרכי טיפול בו. חוק הסעד התקבל בכנסת ביום 4.6.1969. בהצעת החוק נכתב, כי מטרתו היא לתת בסיס חוקי ומחייב לטיפול במפגר. החוק בנוסחו הראשון לא כלל התייחסות לנאשם לקוי בשכלו באופן מסוים, אלא למפגרים באופן כללי. סעיפים 19 א'- 19ט' אשר מתייחסים לנאשם המפגר או הלקוי בשכלו הוספו לחוק הסעד בתיקון מס' 2, אשר התקבל בכנסת ביום 3.2.1975.

מדברי ההסבר להצעת החוק ביחס לתיקון מס' 2 (הצעות חוק 1103 מיום 12.2.1974) עולה כי "כיוון שסמכויות ועדת האבחון הורחבו לפי החוק המוצע גם על עניינים המופנים לוועדת האבחון מטעם בית המשפט, והנוגעים לתחום הפלילי ולעבריינות, נראה שיש להקנות מעמד גם לתובע, כדי שיוכל להציג עמדת המדינה בעניין כפי שהיה מייצגה בפני בית המשפט אילולא הועבר העניין לוועדה." (ההדגשות לא במקור). כפי שניתן לראות מדברי ההסבר, מעמדו של התובע לא סויג רק לוועדה הדנה בדרכי טיפול אלא ניתן לו מעמד בפני הוועדה באופן כללי, כפי שיש לו מעמד בבית המשפט.

פרשנות זו משתלבת גם עם ההגדרה המקורית של תפקידי ועדת האבחון כפי שפורטה בדברי ההסבר להצעת חוק הסעד המקורי (הצעות חוק 795 מיום 11.11.68 בעמ' 9). שם נכתב כי ועדת האבחון היא גוף מקצועי ותפקידה הוא כפול: להחליט האם האדם שעניינו הובא בפניה הוא מפגר ואם כן - לקבוע את דרכי הטיפול בו.

13. ניתן לסכם ולומר, כי הסעיפים העוסקים בעניינו של נאשם הלקוי בשכלו אינם מתייחסים מפורשות לקיום ועדת אבחון כדי לקבוע האם כשיר לעמוד לדין. אין חובה לקיים וועדה כזו, אך זהו כלי בו משתמש בית המשפט כדי לקבל החלטה בעניין זה. מאחר שהדברים נלמדים מצירוף סעיפים 19 ב' ו- 19ה', הרי שניתן לומר כי סעיף 19 ו' הנותן מעמד לתובע להשמיע דברו בפני הוועדה, מאפשר זאת בכל שלבי הדין בוועדה.

14. כאן המקום להתייחס לסיפא של סעיף 19 ו', בו נקבע כי תובע רשאי להשמיע דברו בפני הוועדה לפי סעיף 7 לחוק הסעד. על פי סעיף 7(א) המתייחס לעניינו של מפגר שאינו נאשם, לכאורה זכות הטיעון של המפגר והאחראי עליו בפני ועדת האבחון קיימת רק לאחרי שהוועדה כבר קבעה כי הוא מפגר, ולפני קביעת דרכי הטיפול בו. למען הסדר הטוב אביא גם את החלק הרלוונטי מסעיף זה כלשונו:

7. החלטת ועדת אבחון

(א) מצאה ועדת אבחון כי אדם שעניינו הובא בפניה הוא מפגר, תחליט לאחר שנתנה למפגר ולאחראי עליו הזדמנות נאותה להשמיע את דבריהם, על דרכי הטיפול במפגר.

יצוין, כי בסעיפי החוק הרלוונטיים לעניינו (ס' 19 א'- ט') אין כלל התייחסות לזכות הטיעון של הנאשם או של בא כוחו. סעיף 19 ו' קובע את מעמד התובע, אך אין כל סעיף המתייחס למעמד הנאשם. ההתייחסות היחידה להגעתו של הנאשם לוועדת האבחון מופיעה בסעיף 19 ה', אותו ציטטתי לעיל, וממנו אנו למדים כי בית המשפט רשאי להורות על הבאתו של הנאשם לפני ועדת האבחון, כדי שתיתן חוות דעתה על מצבו. גם בסעיף זה, אין התייחסות למעמדו של הנאשם, ולכך שהוא יכול להשמיע את דברו בפני הוועדה. אם ייטען כי לתובע זכות טעון רק בוועדה הדנה בדרכי טיפול (לפי סעיף 7 (א) הנ"ל) הרי שקל וחומר שלנאשם - שלא מופיע כלל בסעיפים אלה - אין זכות טעון בוועדה הדנה בשאלת כשירותו לעמוד לדין. תוצאה זו של פרשנות דווקנית של

החוק היא אבסורדית בעיניי, ולא בכדי אין נוהגים לפיה: בפועל, נאשמים ובאי כוחם מוזמנים כדבר שבשגרה לוועדות האבחון הדנות בכשירות לעמוד לדין, וכמוהם גם נציגי המאשימה. למרות שאין הוראה ספציפית בחוק הסעד מתאפשר לנאשמים, לאחראי עליהם, או לבאי כוחם לומר דבריהם בפני הוועדה. כך גם נעשה בוועדה האחרונה בעניינו של הקטין. אף אחד מבאי כוח הצדדים לא העלה על דעתו ולא טען, כי אין זכות טיעון לנאשם או לבא כוחו בפני וועדת האבחון הראשונה. על פי אותו היגיון אני סבורה, כי יש לאפשר לנציגי המאשימה לומר את דבריה בפני אותה וועדה.

15. סמכויותיה של ועדת האבחון קבועות בסעיף 6 לחוק הסעד. עיון בסעיף 6 (1) לחוק הסעד מלמד כי בסמכותה של הוועדה להזמין כל אדם אשר יש לו ידיעות הנוגעות למפגר:

6. סמכויות ועדת אבחון

ועדת אבחון רשאית-

- (1) להזמין את המפגר את האחראי עליו ואנשים אחרים שיש להם, לדעת הוועדה ידיעות הנוגעות למפגר ולהציג להם שאלות;
- (2) ...

על פי נוסח הסעיף ברור, כי הוועדה רשאית להזמין כל אדם להופיע בפניה כבר בשלב של הקביעה הראשונית - האם האדם שעניינו נדון בפניה הוא אכן מפגר. על פי סעיף זה אין כל מניעה להשתתפותו של גורם נוסף בוועדה - במידה שהוא בעל מידע רלוונטי לאדם בו דנים. אם בידי הוועדה יש סמכות לזמן אדם נוסף להשמיע דברו בשלב קביעת ליקויי השכלי של האדם, קל וחומר כי לבית המשפט, אשר נעזר בוועדת האבחון כדי לקבוע האם הנאשם סובל מליקויי בשכלו, ישנה סמכות להורות על זימונו של נציגי המאשימה לוועדה, כמי שמחזיק בידו ידיעות רלוונטיות הנוגעות לנאשם. בית המשפט הוא זה, שבסופו של דבר יקבע את הכשירות המשפטית של הנאשם לעמוד לדין. כדי לקבל החלטה מושכלת וצודקת רשאי הוא, לטעמי, להורות על כל אמצעי סביר - לרבות התייצבות בפני הוועדה - אשר יסייע לוועדת האבחון באיסוף מידע לגבי הנאשם.

16. לא מצאתי בחוק הסעד הוראה האוסרת על התייצבותו של תובע בפני וועדת אבחון הדנה בשאלת כשירותו של הלקוי בשכלו לעמוד לדין. בעניינינו, הצהירה ב"כ המאשימה כי יש לה מידע רלוונטי לשאלה זו, ובנסיבות אלו אני סבורה כי חשוב שתשמיע דבריה בפני הוועדה, כבר בשלב זה.

אשר על כן אני מחליטה לדחות את הבקשה לעיון חוזר, ומותירה את החלטתי מיום 14.10.15 על כנה.

ביחס לטענת הסנגור כי תובע אינו רשאי להציג בפני הוועדה ראיות שנגבו בניגוד לסדרי הדין הפלייליים, אשיב כי ועדת האבחון אינה נדרשת להכריע בשאלות של קבילות ראיות וביצוע עבירות, אלא לבחון כל מידע שיכול ללמד על כשירותו השכלית של הנבדק, כל עוד לא נשללה האפשרות לעשות בו שימוש. לכן, אין לפסול מראש את סמכותה של הוועדה לעיין בראיות רלוונטיות שתציג בפניה התובעת.

בהתאם לס' 19' לחוק הסעד, וכדי לתת לסנגור הזדמנות למצות את זכותו לערער על החלטתי, אני מורה על עיכוב ביצוע ההחלטה למשך שבועיים מהיום.

זכות ערעור כחוק.

ניתנה היום, ח' טבת תשע"ו, 20 דצמבר 2015, ונמסרה לצדדים על ידי.